

De gevolgen van de coronacrisis voor de inwoners van Fryslân

De huidige coronacrisis heeft gevolgen voor alle inwoners van Fryslân. Het Fries Sociaal Planbureau volgt hoe het gaat met de inwoners van Fryslân in coronatijd. In mei 2020 was het eerste onderzoek. In deze factsheet staan de resultaten van het onderzoek in oktober 2020, in vergelijking met de situatie van dit voorjaar en voor de coronacrisis.

1 Sociale contacten

Fysieke ontmoetingen

Ten opzichte van mei zijn face-to-face ontmoetingen in oktober weer toegenomen. Opvallend is dat de ontmoetingen met familie bij 70-plussers weer op het niveau van vóór de corona-uitbraak zijn, in tegenstelling tot bij de jongere leeftijdsgroepen.

Wekelijkse ontmoeting met vrienden:

van **35% → 15% → 27%**

Wekelijkse ontmoeting met familie (die niet in huis woont):

van **50% → 36% → 46%**

Virtueel contact

Virtueel contact blijft onder de jongste leeftijdsgroep (18-39 jaar) onverminderd groot. Bij 70-plussers neemt het virtuele contact weer af, na een opleving in mei.

Virtueel contact 70-plussers met familie:

van **76% → 89% → 82%**

Virtueel contact 70-plussers met vrienden:

van **34% → 44% → 40%**

Eenzaamheid

Ernstige eenzaamheid is toegenomen bij 70-plussers. Bijna één op de tien ervaart ernstige eenzaamheid.

2 Burenhulp en mantelzorg

Burenhulp

In vergelijking met heel Nederland kent Fryslân een sterke buurtbinding, en veel burenen helpen elkaar.

17% geeft aan de burenen te helpen.

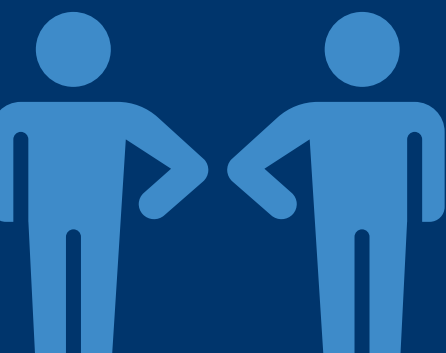
Deze hulp bestaat met name uit het doen van boodschappen, het helpen met huishoudelijk werk of kleine klusjes in en om het huis,

en het zorgen voor de post of voor planten.

Mantelzorg

19% van de inwoners van Fryslân verleent op dit moment mantelzorg.

23% van de mantelzorgers geeft aan dat de mantelzorg die zij verlenen is veranderd door de coronacrisis. Dit brengt vaak extra stress met zich mee.

3 Zorg nu en in de toekomst

Zorg afzeggen vanwege corona

Ik heb het gevoel dat ik nu de zorg kan krijgen die ik nodig heb:

van **80% → 69% → 66%**

Als het niet al te ernstig is ga ik nu liever niet naar de huisarts:

van **78% → 69% → 44%**

Vertrouwen in de zorg van de toekomst

Ik heb vertrouwen in de kwaliteit van de zorg van de toekomst:

van **46% → 83% → 67%**

Ik verwacht dat ik ook in de toekomst de zorg kan krijgen die ik nodig heb:

van **51% → 82% → 67%**

4 Werk en inkomen

Zorgen over behoud baan

Mensen in loondienst:
van **13%** → **11%** → **11%**

Zelfstandigen:
van **11%** → **32%** → **17%**

Inkomen is achteruit gegaan

Mensen in loondienst:
van **12%** → **5%**

Zelfstandigen:
van **63%** → **47%**

Zorgen over financiën

18-34 jaar: **23%** 50-64 jaar: **17%**
35-49 jaar: **17%** 65-plus: **11%**

Stress door corona

52% ervaart werkonzekerheid
28% ervaart geen werkonzekerheid

Extra toelichting zelfstandigen

17% maakt zich zorgen over behoud van werk
47% heeft minder inkomen
30% verwacht financiële problemen

5 Vertrouwen in overheden

Rapportcijfers overheden

Gemeente: van **6,4** → **6,8** → **6,6**

Provincie: van **6,2** → **6,9** → **6,5**

Regering: van **5,4** → **6,8** → **6,1**

Tweede Kamer: van **5,6** → **6,6** → **6,0**

Tevredenheid aanpak corona

van **56%** → **28%** Goed (8-10)
van **31%** → **47%** Voldoende (6-7)
van **13%** → **25%** Onvoldoende (1-5)

Zorgen over werk en inkomen zijn sterk bepalend voor het oordeel over de aanpak.

18% vindt de maatregelen te zwaar in verhouding tot aantal besmettingen en doden

53% wil strengere maatregelen om het aantal besmettingen op 0 of dicht daarbij te krijgen

6 Zorgen en perspectief

Sinds de corona-uitbraak...	18-34 jr	35-49 jr	50-64 jr	65-plus
...heb ik het gevoel dat ik niets heb om naar uit te kijken	21%	24%	20%	18%
...vind ik het moeilijker te ontspannen	31%	23%	17%	15%
...ervaar ik meer stress	36%	36%	22%	16%

Hoe nu verder?

De resultaten van dit onderzoek geven inzicht in het gedrag en de houding van de Friese bevolking. Deze informatie wordt door de Friese crisisorganisatie gebruikt bij het maken van beslissingen voor een toekomstbestendig Fryslân, tijdens én na de coronacrisis.